

Anvisning om märkning och registrering av nötkreatur

Innehållsförteckning

1 Allmänt	3
1.1 Definitioner	3
2 Registrering av aktörer	4
2.1 Aktörens skyldighet att registrera sig och lämna en anmälan om ändringar	4
3 Märkning av nötkreatur.....	5
3.1 Identifieringsmärken för märkning av nötkreatur	6
3.1.1 Öronmärken	6
3.1.2 Tillfälligt märke.....	7
3.2 Beställning av identifieringsmärken.....	7
3.3 Hur öronmärkena anbringas	8
3.3.1 Ett öronmärke som fallit av.....	8
3.3.2 Ett öronmärke som skadats eller anbringats på fel sätt	9
3.3.3 Sönderrivna öron	9
3.4 Utländska öronmärken	10
3.5 Kassering och destruering av öronmärken	10
4 Anmälningar om händelser till nötkreatursregistret.....	10
4.2 Anmälningstid och -sätt	10
4.1 Anmälningsskanaler.....	11
4.3 Händelser som ska anmälas	11
4.3.1 Födda djur	11
4.3.2 Kastning, kalv som fötts död eller dör före 7 dygns ålder	12
4.3.3 Köp	13
4.3.4 Utmönstring	13
4.3.5 Förflyttning.....	14
4.3.6 Ibruktagande av ett temporärt märke	14
4.3.7 Import	15
4.3.8 Upphittat djur	15
5 Bokföringen i anläggningen	15
5.1 Förteckning över lediga EU-signum	16
6 Registreringskort för nötkreatur (s.k. kalvkort)	16
7 Tillsynen över märkning och registrering.....	16
Bilaga 1 Koder som används i anmälningar till nötkreatursregistret	18

1 Allmänt

I denna anvisning berättas om de krav på märkning och registrering som lagstiftningen ställer på nötkreaturshållare och ges praktisk vägledning om hur kraven i fråga iakttas.

Märkningen och registreringen av nötkreatur bygger på **djurhälsolagen (EU) 2016/429**. En ny nationell lag om identifiering och registrering av djur (1069/2021) trädde i kraft 1.1.2022. EU-lagstiftningen och den nationella lagstiftningen ålägger varje aktör som håller nötkreatur att märka sina djur och registrera anläggningen där de hålls och lämna information om nötkreaturen som hen innehar till nötkreatursregistret.

Innehållet i anmälningarna som ska lämnas till nötkreatursregistret och tidsfristerna för dem regleras av jord- och skogsbruksministeriets förordning (67/2022).

Lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs (560/2021) reglerar användningen nötkreatursregistret och lämnandet av uppgifter ur det.

Mer information och aktuella meddelanden som gäller djurhållare finner du på [Livsmedelsverkets webbplats](http://www.livsmedelsverket.fi) på adressen www.ruokavirasto.fi/sv > Djur > Djurhållning, identifiering och registrering > Märkning och registrering av djur > Nötkreatur.

1.1 Definitioner

I denna anvisning avses med

- **nötkreatur** tama nötkreatur, vattenbufflar och bison (alla arter i underfamiljen Bovinae)
- **aktör** en fysisk eller juridisk person som ansvarar för nötkreatur permanent eller under en begränsad tid
- **aktör som håller djur** en aktör som ansvarar för djur och som inte är en djurförmedlare eller livsmedelsföretagare. Hen är antingen ägare eller innehavare av djuren.
- **aktör som genomför uppsamling oberoende av anläggning** en sådan aktör som samlar in nötkreatur från flera anläggningar än en och innehar dem tills hen överlåter dem vidare för vidare uppfödning eller för slakt. Djurförmedlarna omfattas av denna definition.
- **anläggning** varje utrymme, konstruktion, miljö eller plats där nötkreatur eller könsceller och embryon från nötkreatur hålls antingen på tillfällig eller permanent basis

- *lägenhetssignum* det identifikationsnummer för en gårdsbruksenhet som antecknats i gårdsbruksregistret
- *kundnummer* ett signum som getts åt en kund och som används av de aktörer som inte har ett lägenhetssignum (ersätter ett använt kundsignum)
- *djurförmedlarsignum* det signum som getts djurförmedlare som registrerats i djurförmedlarregistret
- *identifieringsmärke* officiella identifieringsmärken som godkänts för nötkreatur. Identifieringsmärken som i Finland är godkända för nötkreatur är sedvanliga öronmärken och elektroniska öronmärken. Med dispens från regionförvaltningsverket kan nötkreaturs öronmärken också ersättas med en bolus ruminal-givare eller en injicerbar transponder (mikrochip).
- *EU-signum* en individuell identifieringskod på identifieringsmärken som anbringats på ett nötkreatur som består av landskoden (två bokstäver) och nötkreaturets individuella nummer (12 siffror) jämte ett *kontrollnummer* (den enskilda siffran som följer efter EU-signumets officiella del och som beräknas från EU-signumets sifferdel)
- *öronmärke* ett officiellt öronmärke eller ett öronmärkespar som Livsmedelsverket godkänt
- *huvudmärke* ett sådant första öronmärke som avses i EU-förordningen (se bilderna 3.1.1 sedvanligt öronmärke) Innehåller också en streckkod
- *hjälpämärke* ett annat öronmärke som också inbegriper en kontrollsiffran. Som ytterligare identifikation kan på ett hjälpämärke också finnas djurets gårdsspecifika öronnummer eller de fyra sista siffrorna i EU-signumet (se bilderna 3.1.1 sedvanligt öronmärke)
- *elektroniskt märke eller e-märke* ett hjälpämärke som innehåller ett chip, men som också kan avläsas visuellt. Frivilligt för nötkreatur födda före 1.1.21, obligatoriskt för nötkreatur födda efter 1.1.21
- *ersättande märke* ett öronmärke som bär nötkreaturets ursprungliga EU-signum och som används för att ersätta ett öronmärke som skadats, anbringats på fel sätt eller fallit av
- *temporärt märke* ett öronmärke som är rött till färgen och på vilket märkets kod som i nötkreatursregistret kopplas till djurets EU-signum är färdigt tryckt

2 Registrering av aktörer

2.1 Aktörens skyldighet att registrera sig och lämna en anmälan om ändringar

Varje aktör som håller ett eller flera nötkreatur ska registrera den anläggning som är avsedd för hållning av nötkreaturen och lämna en anmälan om den hållning av nötkreatur som sker i denna innan djurhållningen inleds. Om ändringar sker i uppgifterna, ska en anmälan om dem lämnas inom 30 dygn. Anmälan om ändringar

lämnas på samma sätt som registreringen. Om djurhållningsverksamheten avbryts för minst sex månaders tid, ska en anmälan lämnas om detta. Anmälan ska också göras om verksamheten återupptas eller upphör helt och hållet.

Man kan registrera sig på webben på adressen <https://epr.ruokavirasto.fi> eller med blanketter till landsbygdsnäringsmyndigheten i den kommun, där djurhållarens gårds driftcentrum eller djurhållarens boplats ligger.

[En anvisning om djurhållar- och djurhållningsplatsregistret](#) finns på Livsmedelsverkets webbplats under ruokavirasto.fi/sv/ > Odlare > Djurhållning > Märkning och registrering av djur > Djurhållar- och djurhållningsplatsregistret.

[Registreringsblanketter](#) fås från kommunen eller på webben på adressen: ruokavirasto.fi/sv/ > Om oss > Tjänster > Guider och blanketter > Jordbrukare > Djurhållning > Märkning och registrering av djur

[Kontaktuppgifterna](#) för den myndighet som svarar för landsbygdsnäringsfrågor i din kommun finns på Livsmedelsverkets webbplats på adressen ruokavirasto.fi/sv/ > Om oss > Kontaktuppgifter > Leta fram kontaktuppgifter till samarbetsområden, NTM-centraler och leadergrupper (i rullgardinsmenyn "Välj Hemort" i mittfältet).

3 Märkning av nötkreatur

Aktören svarar för att djuren hen äger eller innehar märks på korrekt sätt. Varje nötkreatur ska märkas med identifieringsmärken som Livsmedelsverket godkänt inom 20 dygn efter födseln. Om kalven flyttas bort från sin födelseanläggning före det, ska den märkas före flyttningen.

Ett undantag till märkningstidpunkten utgör kalvarna till bison (*Bison bison*), på vilka identifieringsmärkena kan anbringas senare. Identifieringsmärkena ska anbringas i bisonkalvens avvänjningsstadium, dock senast vid nio månaders ålder. Om kalven flyttas bort från sin födelseanläggning före det, ska den märkas före flyttningen.

Nötkreatur födda 1.1.2021 eller senare märks så att ett öronmärke som innehåller djurets identifieringskod anbringas på vartdera ytterörat så att det ena öronmärket är ett elektroniskt märke. Nötkreatur födda före 1.1.2021 kan vara märkta med två sedvanliga öronmärken.

Ett omärkt eller bristfälligt märkt nötkreatur får inte förflyttas/överlåtas från en anläggning, tas emot till en anläggning eller tas emot för transport. Ett öronmärke som redan en gång anbringats får inte anbringas på nytt. Öronmärken som redan registrerats för en tidigare född kalv får inte registreras eller anbringas på en ny kalv.

En uppsamlare av kadaver kan fortsättningsvis ta emot omärkta kadaver, om de märks enligt uppsamlarens eller destruktionsanläggningens eget system. Om ett djur har ett bristfälligt öronmärke och djuret inte kan identifieras eller djuret inte är infört i nötkreatursregistret, kan aktören inte få statsstöd för kostnaderna för uppsamling av kadaver. Då måste producenten betala fullt pris för tjänsten.

3.1 Identifieringsmärken för märkning av nötkreatur

Ett nötkreatur ska ha ett gult öronmärke i båda öronen. De öronmärken som används ska vara godkända av Livsmedelsverket.

Med dispens från regionförvaltningsverket kan öronmärket ersättas med ett annat identifieringsmärke (ett chip eller en bolus ruminal-givare) som godkänts av Livsmedelsverket på nötkreatur som hålls för kulturella, historiska, vetenskapliga, rekreations- eller idrottsändamål.

Uppgifter om godkända öronmärken finns på [Livsmedelsverkets webbplats](#).
Förstasidan > Djur > Djurhållning, identifiering och registrering > Märkning och registrering av djur > Nötkreatur > Öronmärken

3.1.1 Öronmärken

Nötkreaturens märks i båda öronen med gula öronmärken, varav det ena är huvudmärket och det andra hjälpmärket. För djur födda 1.1.2021 och senare ska hjälpmärket vara elektroniskt.

Huvudmärkets märkningar:

- Livsmedelsverkets logotyp
- Landskod
- De nio sista siffrorna i EU-signumets nummerdel
- EU-signum som streckkod
- De fyra sista siffrorna i EU-signumet

Hjälpmärkets märkningar:

- Livsmedelsverkets logotyp
- Landskod
- De nio sista siffrorna i EU-signumets nummerdel
- Kontrollsiffran inringad
- De fyra sista siffrorna i EU-signumet

Under EU-signumet kan det enligt djurhållarens val finnas ett gårdsspecifikt öronnummer i stora siffror, EU-signumets fyra sista siffror eller ett tomrum

Motstycket till märket beror på leverantörens urval och kan fritt väljas av djurhållaren. På elektroniska öronmärken finns alltid också minst ett visuellt läsbart EU-signum och en kontrollsiffra. Märkena finns i form av knappar och lappar. Märket av lappmodell påminner om ett sedvanligt märke, men inbegriper en elektronisk del. På märket och dess motstycke finns också EU-signumet utskrivet på samma sätt som på ett sedvanligt öronmärke. E-märkenas chip överensstämmer med ISO-standarderna 11784 och 11785.

3.1.2 Tillfälligt märke

För sändande till slakteriet kan ett nötkreatur märkas med ett rött temporärt märke i det ena örat, om djurets egentliga öronmärke fallit av strax före slakten och man inte längre hinner få ett normalt ersättningsmärke för djuret. Det tillfälliga märket är inte avsett för långvarig märkning av djur. Utöver det temporära märket ska det ena örat alltid vara försett med ett officiellt märke med nötkreaturets eget EU-signum.

De temporära märkena är djurhållarspecifika och sådana kan beställas och hållas i reserv i små mängder. Tillfälliga märken får inte överlåtas till en annan gård.

På ett temporärt märke finns utöver Livsmedelsverkets logotyp också färdigt tryckt ett löpande nummer som i nötkreatursregistret kopplas till djurets EU-signum.

Då ett temporärt märke tas i bruk, ska djurhållaren med tuschpenna tydligt skriva ut djurets EU-signum under numret på såväl hon- som handelen av märket. Såväl landskoden som nummerdelen skrivs i samma form som på det ursprungliga öronmärket.

En anmälan till nötkreatursregistret om att ett temporärt märke tagits i bruk ska göras inom sju (7) dagar.

3.2 Beställning av identifieringsmärken

Djurhållaren ska se till att det finns tillräckligt med identifieringsmärken vid anläggningen för märkning av kalvar. Lediga öronmärken kan beställas i en mängd som motsvarar cirka ett års behov. Öronmärkena är beställarspecifika och kan inte överföras till en annan djurhållare.

Öronmärkena beställs med hjälp av Livsmedelsverkets nötkreatursregisterapplikation, via e-post eller via telefon från nötkreatursregistrets kundtjänst. Öronmärken kan också beställas via kommersiella applikationer såsom Min Gård.

I elektroniska märken används två olika identifieringstekniker: HDX och FDX. Det är skäl att säkerställa hos leverantören att det elektroniska märket är kompatibelt med

utrustningen som används på gården. Man ska också säkerställa hos märkesleverantören att öronmärkena passar till den tång, med vilken märkena anbringas.

[Mer information om godkända öronmärken och märkesleverantörer](#) finns på webbplatsen: ruokavirasto.fi > Djur > Djurhållning, identifiering och registrering > Märkning och registrering av djur > Nötkreatur > Öronmärken

Handeln med öronmärken är verksamhet mellan djurhållaren och märkesleverantören. Nötkreatursregistrets kundtjänst eller Livsmedelsverket ansvarar inte för reklamationer som hänför sig till verksamheten.

Med tanke på uppföljningen av öronmärkenas kvalitet [kan kundtjänsten informeras om respons](#) på öronmärkenas kvalitet.

3.3 Hur öronmärkena anbringas

Innan öronmärken anbringas ska man försäkra sig om att verktygen och märkena liksom också djurets öron är rena, helst desinficerade. Öronmärket anbringas omsorgsfullt enligt tillverkarens anvisningar så att de stora blodådrorna undviks. Det rekommenderas att märkets hondel placeras på framsidan och att tappen på handelen sticks genom ytterörat bakifrån. Då hamnar tappen på insidan av örat och fastnar inte så lätt i till exempel stängseltrådar eller kvistar. Märkena ska anbringas med en tång som passar till märkesmodellen i fråga. Ett elektroniskt märke av knappmodell anbringas mellan ådrorna längre in på örat än ett sedvanligt öronmärke.

Djurhållaren kan besluta på vilketdera örat hen anbringar det sedvanliga och det elektroniska öronmärket.

3.3.1 Ett öronmärke som fallit av

Ett öronmärke som fallit av får inte anbringas på nytt, utan ett ersättande märke med djurets eget EU-signum ska utan dröjsmål beställas i stället för märket som fallit av. Lediga öronmärken får under inga omständigheter användas som ersättningsmärken. Då det ersättande märket kommit fram till gården, ska det utan dröjsmål anbringas på det ifrågavarande djurets öra.

Avvikande från det ska ett ersättande märke utan dröjsmål anbringas genast då det är möjligt på ett sådant djur, på vilket man skäligen inte kan anbringa ett märke som saknas på gården, såsom på stora tjurar eller på dikor som är ute på betet med sina kalvar.

Nötkreatur kan märkas med ett rött temporärt märke i stället för ett ersättande märke blott och enbart i ett sådant fall, då det ena öronmärket fallit av just före leverans till slakt och man inte längre hinner få ett ersättande märke för djuret (se punkt 3.1.3).

3.3.2 Ett öronmärke som skadats eller anbringats på fel sätt

Ett öronmärke är skadat om det rivits sönder eller på något annat sätt har blivit oläsligt. Ett skadat öronmärke ska avlägsnas och ersättas om djurets EU-signum inte längre är läsligt på öronmärket. Ett elektroniskt märke som slutat fungera ska ersättas med ett fungerande elektroniskt märke, om nötkreaturet är fött efter 1.1.2021.

Ett öronmärke är anbringat på fel sätt, om djuret märkts med ett sådant öronmärke som redan tidigare registrerats för ett annat djur. Ett öronmärke är anbringat på fel sätt också om ett öronmärkespar i samband med märkningen går sönder så, att EU-signumet inte längre är läsligt eller om öronmärken eller halvor av öronmärken med olika EU-signum anbringas på ett djurs öron. Ett öronmärke som anbringats på fel sätt ska avlägsnas och för djuret ska beställas ett ersättande märke med samma signum som djuret registrerats med.

Om en kalv som fötts 1.1.2021 eller senare märkts enbart med traditionella (visuella) öronmärken, ska det s.k. hjälpmärket ersättas med ett elektroniskt märke som överensstämmer med kraven. För djuret beställs då ett elektroniskt öronmärke som ersättande öronmärke.

3.3.3 Sönderrivna öron

I stället för öronmärken som fallit av ska beställas ersättande märken, även om de inte längre kan anbringas på det ifrågavarande djurets öron på grund av att dessa rivits sönder.

Om **ena** örat är sönderrivet på ett djur, får djuret säljas för vidare uppfödning till en annan djurhållare. Säljaren ska överlåta det ersättande öronmärket från det sönderrivna örat med djuret. Ett sådant djur kan också levereras till ett slakteri. Det ersättande märket ges till djurtransportören då nötdjuret levereras till slakt.

Ett djur vars **bägge** öron är sönderrivna är bristfälligt märkt under återstoden av livet och det får inte säljas för vidare uppfödning till en annan djurhållare eller levereras till ett slakteri. För djurhållaren återstår då i praktiken två alternativ – att slakta djuret för egen användning eller att avliva djuret och transportera kadavret till en bearbetningsanläggning (inom uppsamlingsområdet).

Om sönderrivna öron utnyttjas som motivering till bristfällig märkning av ett djur, är det skäl att hålla i minnet att inspektören i en kontrollsituation överväger om grunder för undantaget finns. I slakteriet gör besiktningsveterinären likaså alltid sin egen bedömning av om ett djur är korrekt eller bristfälligt märkt.

3.4 Utländska öronmärken

Nötkreatur som införts från andra EU-medlemsländer eller Norge och Schweiz (se punkt 4.3.8 Importanmälan) behåller sina ursprungliga öronmärken. Importerade djur har inte nödvändigtvis något kontrollnummer (T-kolumnen) i registret, eftersom sådana inte används i alla medlemsländer.

De ursprungliga öronmärkena på ett nötkreatur som införts från länder utanför EU (tredje länder) avlägsnas och ersätts med ett av djurhållarens lediga öronmärken i ankomstanläggningen senast den 20:e dagen efter ankomsten till landet. Djurhållaren ska redan innan införseln se till att hen har en tillräcklig mängd lediga öronmärken för märkning av de djur som ska införas från länder utanför EU.

3.5 Kassering och destruering av öronmärken

Den aktör som håller djur ska på behörigt sätt se till att kassera och destruera öronmärken som fallit av, skadats, lösgjorts eller blivit onödiga till följd av att djurhållningen upphört eller av annan orsak. Aktören kan kassera märkena i e-tjänsten för nötkreatursregistret eller genom att kontakta nötkreatursregistrets kundtjänst.

Destrueringen ska göras så att det inte längre är möjligt att ta märkena i bruk på nytt. Att en besättning säljs till en annan djurhållare ger ingen rätt att överlåta lediga märken med djuren till dessas nya ägare, eftersom märkena är beställarspecifika.

4 Anmälningar om händelser till nötkreatursregistret

-

4.2 Anmälningstid och -sätt

Djurhållare ska lämna anmälningar om händelser som gäller djur som de äger eller innehar dvs. kalvningar, utmönstringar, inköp, flyttningar, djur som hittats och djur som importerats till nötkreatursregistret via nedan nämnda anmälningsskanaler inom sju (7) dygn från händelsen.

Anmälningstiden börjar löpa från dagen efter händelsen. **Anmälningarna ska i första hand lämnas via elektroniska applikationer.**

I undantagsfall kan anmälan göras på en blankett. Blanketten ska vara framme hos kundservicen inom utsatt tid. Ankomstdatumet stämplas på blanketten. Då anmälingen lämnas på en blankett är det skäl att hålla i minnet att det kan ta upp till två veckor innan uppgifterna visas i registret (postgången och införandet). Blanketten kan skickas till nötkreatursregistret per post eller som e-postbilaga.

Blanketter kan skrivas ut på Livsmedelsverkets webbplats: ruokavirasto.fi/sv/ > Om oss > Tjänster > Guider och blanketter > Jordbrukare > Djurhållning > Märkning och registrering av djur

4.1 Anmälningskanaler

Anmälningar om nötkreatur, såsom händelser som gäller djur som djurhållaren äger eller innehar dvs. kalvningar, utmönstringar, inköp, flyttningar, djur som hittats och djur som importerats jämte beställningar av identifieringsmärken lämnas via nedan nämnda anmälningskanaler:

- Livsmedelsverkets nötkreatursregisterapplikation på adressen <https://nauta.ruokavirasto.fi>
- Programvaran Min Gård
- Kundtjänsten (korrigering av uppgifter, särskilda situationer och småskalig anmäling)
  - tfn 0295 205 300, öppet 8.15–16.00
  - e-post: nautarekisteri@ruokavirasto.fi

adress: Nötkreatursregistret/Livsmedelsverket, Mustialagatan 3, 00790 Helsingfors

4.3 Händelser som ska anmälas

4.3.1 Födda djur

För registrering av en nyfödd kalv ska nötkreaturshållaren lämna en anmälan med följande uppgifter:

- lägenhetssignum eller kundnummer
- anläggningssignum
- EU-signum
- födelsedatum
- kön
- ras

- användningsändamål
- moderns EU-signum, för embryodjur anges såväl surrogatmoderns som den genetiska moderns EU-signum

Frivilliga uppgifter:

- faderns EU-signum eller ras och stamboksnummer
- namn
- öronnummer

Om en kalv säljs eller förflyttas från anläggningen före sju dygns ålder, ska den vara korrekt registrerad och märkt innan den lämnar anläggningen.

Uppgifterna i djurförteckningen i anläggningen ska vara uppdaterade och nötkreatursregistret ska utan dröjsmål informeras om saken, om man ämnar förflytta en kalv från sin födelseanläggning innan den är en vecka gammal.

Transportlagstiftningen tillåter förflyttning av kalvar som är under 10 dagar gamla, om djurets skick (t.ex. naveln läkt) tillåter det och transportsträckan är under 100 km (Rådets förordning (EG) nr 1/2005).

Könet är en viktig uppgift med tanke på identifieringen av djuret och i olika stödsystem kan inkorrekta uppgifter om ett nötkreaturs kön leda till uteblivna stöd. Felaktiga uppgifter ska korrigeras så fort som möjligt.

Den obligatoriska uppgiften om en individs ras bygger på den anmälan som ägaren själv lämnat. För korsade nötkreaturs del rekommenderas att man anger en ras som stämmer överens med nötkreaturets fenotyp (yttre egenskaper), eftersom uppgiften om rasen används som hjälp vid identifiering av djuret.

Rasen som införts i nötkreatursregistret innebär inte att nötkreaturet representerar en viss ras eller är införd i stamboken för en viss ras.

Det är skäl att fästa särskild uppmärksamhet vid att rasen anmäls på korrekt sätt i sådana fall, då djuret är avsett för dikoproduktion. Av odlarstödsystemens ansökningsanvisningar framgår mer detaljerade krav på rasen vid dikoproduktion.

Användningsändamålet fastställs av varje djurhållare från dennes egna utgångspunkter. Uppgiften om användningsändamålet kan ändras under djurets livstid och det lönar sig att se till att uppgiften uppdateras, eftersom användningsändamålet i vissa stödsystem är en väsentlig uppgift med tanke på utbetalningen av stöd.

4.3.2 Kastning, kalv som fötts död eller dör före 7 dygns ålder

Om en kalv som fötts död, dör, slaktas eller avlivas före sju (7) dygns ålder lämnas en anmälan till registret senast den sjunde (7) dagen efter händelsen. För kalven

behöver inte reserveras något örönmarke av de lediga märken som nötkreaturshållaren har. I anmälan om händelsen krävs därför inte någon uppgift om kalvens EU-signum.

Uppgifter som ska anmälas:

- lägenhetssignum och kundsignum
- kalvnings- eller kastningsdatum
- dödsdatum för en kalv som fötts levande
- orsaken till att djuret lämnats oregistrerat
- bortskaffningsätt
- moderns EU-signum, för embryodjur anges såväl surrogatmoderns som den genetiska moderns EU-signum

Om man redan hunnit registrera en kalv med ett ledigt marke och den dör inom sju (7) dygn efter födseln, ska om kalven lämnas en normal utmönstringsanmälan där utmönstringsättet anges och märkena som reserverats för kalven ska då destrueras.

4.3.3 Köp

Uppgifter som ska anmälas:

- lägenhetssignum eller kundnummer
- ankomstanläggningens signum
- EU-signum för det köpta djuret
- användningsändamål
- ankomstdatum och klockslag*
- den föregående innehavarens signum (lägenhetssignum, djurförmedlarsignum eller kundnummer)

4.3.4 Utmönstring

Uppgifter som ska anmälas:

- lägenhetssignum eller kundnummer
- den avsändande anläggningens anläggningssignum
- EU-signum för nötkreatur
- avgångsdatum och klockslag*
- utmönstringsätt
  - till ett slakteri för slakt
  - försäljning till en annan djurhållare för vidare uppfödning
  - slakt på gården, då ett nötkreatur slaktas på gården av en djurhållare eller ambulering slaktare. Kött från hemspektade djur får inte levereras till försäljning eller överlåtas utanför det egna hushållet

- avlivat: djuret avlivas på gården och dess kropp används inte som livsmedel
- dött
- försvunnit (såsom djur som försvinner från betet på grund av att de tagits av rovdjur)
- export: försäljning till utlandet
- bortskaffningssätt (nedgrävning, förbränning, kadaver under 12 mån, bearbetningsanläggning eller kadaveruppsamling) om nötkreaturet har dött eller avlivats. För sådana nötkreaturs del som slaktats på gården, är bortskaffningssättet för biprodukterna en frivillig uppgift.
- nästa innehavares signum (lägenhets-, kund- eller djurförmedlarsignum), om nötkreaturet säljs för vidare uppfödning eller slakt

4.3.5 Förflyttning

I en förflyttningshändelse förblir nötkreaturet i samma djurhållares ägo eller innehav, men anläggningen ändras. Som förflyttning betraktas till exempel att nötkreatur förs till en lantbruksutställning eller något annat liknande evenemang, till en annan anläggning eller till en annan djurhållares besättning i betäckningssyfte.

Uppgifter som ska anmälas:

- lägenhetssignum och kundsignum
- EU-signum
- den avsändande anläggningens anläggningssignum
- avgångsdatum och klockslag då färden inleddes *
- färdens avslutningsdatum och -klockslag. Datumet behöver inte märkas ut på blanketten, om det är det samma som avgångsdatumet.
- ankomstanläggningens anläggningssignum

* klockslagen ska anges, om djuret har flera händelser under en och samma dag i samma eller olika ägares besittning. Med hjälp av klockslagen får man nötkreaturets vistelseplatser i logisk ordning i registret.

4.3.6 Ibruktagande av ett temporärt märke

Till nötkreatursregistret ska lämnas en anmälan om ibruktagandet av märket:

- lägenhetssignum eller kundnummer
- EU-signum för det djur som erhållit märket
- datum för ibruktagandet
- det temporära märkets nummer

4.3.7 Import

Då ett nötkreatur köps från utlandet införs det i registret med hjälp av en importanmälan. Nötkreaturspasset ska förvaras som en del av gårdens djurbokföring. [Vid import av nötkreatur](#) ska gällande lagstiftning iakttas. Lagstiftningen finner du på Livsmedelsverkets webbplats: ruokavirasto.fi/sv/ > Teman > Import och export

4.3.8 Upphittat djur

Då ett djur som försvunnit från den egna besättningen upphittas och man hunnit lämna en utmönstringsanmälan om djuret, ska man göra en anmälan om upphittande till nötkreatursregistret inom sju (7) dagar från händelsen.

5 Bokföringen i anläggningen

Aktören ska föra uppdaterad, anläggningsspecifik bok över djuren.

Det är bra om anläggningens bokföring följer Livsmedelsverkets modell. Bokföringen kan också vara fritt formulerad, men den ska alltid inbegripa följande uppgifter:

- lägenhetssignum eller kundnummer
- anläggningssignum
- EU-signum
- det elektroniska identifieringsmärkets typ och placering
- födelsedatum
- födelsegård
- ankomstdatum och -sätt
- den föregående aktören och den föregående anläggningen
- utmönstringsdatum och -sätt
- nästa aktör och nästa anläggning

En modell för bokföringen i en anläggning finns på Livsmedelsverkets [webbplats över blanketter](#): ruokavirasto.fi/sv/ > Om oss > Tjänster > Guider och blanketter > Jordbrukare > Djurhållning > Märkning och registrering av djur.

Om en aktör anmäler motsvarande uppgifter till registret inom den tid som utsatts för registeranmälningar, behöver hen inte föra någon separat bok över anmälda händelser. I bokföringen i en anläggning ingår i kraven i artikel 102 i djurhälsolagen också sådana saker, som inte kan införas i nötkreatursregistret så över dem måste föras separat bok. Till bokföringen i en anläggning hör också nötkreaturspass samt djurhälsointyg.

Om anläggningens bokföring upprätthålls i en version utanför nötkreatursregistret, ska händelserna antecknas i en elektronisk bokföring eller en bokföring på papper senast den tredje (3:e) dagen efter händelsen.

Bokföringen i en anläggning utanför nötkreatursregistret ska bevaras i tre kalenderårs tid efter utgången av det år då en anteckning om ett djur senast infördes i bokföringen.

5.1 Förteckning över lediga EU-signum

Då lediga örönmärken beställs levereras ingen förteckning över EU-signum med dem. En förteckning över lediga märken kan man, om man så vill, skriva ut med hjälp av nötkreatursregisterapplikationen. Om en djurförteckning förs i elektroniskt format, behöver kalvarna inte införas i förteckningen över lediga märken. Om nötkreatursförteckningen upprätthålls i pappersversion, ska händelserna antecknas i djurförteckningen på papper senast den tredje (3:e) dagen efter händelsen.

6 Registreringskort för nötkreatur (s.k. kalvkort)

Registreringskortet för nötkreatur är inte ett officiellt dokument, utan det är avsett att underlätta överförandet av djurets EU-signum och andra uppgifter från en nötkreaturshållare till en annan. I samband med leveransen av örönmärket skickas inte längre något registreringskort.

[Ett tomt registreringskort](http://www.mtech.fi) kan skrivas ut på Mtechs webbplats www.mtech.fi.

Registreringskortet kan följa med djuret, då ett nötkreatur förflyttas bort från gården för vidare uppfödning eller slakt. Det är ytterst viktigt att kontrollera att EU-signumet på örönmärkena på ett djur som förs bort från eller anländer till en gård överensstämmer med EU-signumet på registreringskortet.

Registreringskortet kan inte användas som blankett för anmälning av händelser till nötkreatursregistret.

7 Tillsynen över märkning och registrering

Tillsynen är huvudsakligen kontroll som utförs på ort och ställe, där registreringen av anläggningen och djurhållningen som kopplats till den, märkningen och registreringen av nötkreaturen, anmälningarna om händelser till registret och den anläggningsspecifika bokföringen kontrolleras.

Underlåtenhet att iaktta lagstiftningen om märkning och registrering kan medföra administrativa påföljder för djurhållaren. Det förutsätts att de missförhållanden som uppdagats under kontrollen åtgärdas till den nivå som lagstiftningen kräver.

I lindriga fall är det möjligt att överväga att meddela en uppmaning. Tvångsmedel som avses i lagen om identifiering och registrering av djur är föreläggande att avhjälpa ett missförhållande och förbud mot förflyttning av djur. Föreläggandet kan förenas med vite och hot om tvångsutförande. På uppdagade försummelser kan också påföras en påföljdsavgift. Om ett nötkreatur inte kan identifieras kan regionförvaltningsverket också bestämma att djuret ska avlivas.

Ett förbud mot förflyttning är en säkerhetsåtgärd som används för att förhindra att ett djur vars identifierbarhet och/eller spårbarhet inte kan verifieras kommer ut i livsmedelskedjan eller kan orsaka risk för att djursjukdomar sprids.

Om det konstateras att ett brott mot lagen om identifiering och märkning av djur har begåtts uppsåtligen eller av oaktsamhet, kan böter utdömas för brottet. För djurhållare som ansöker om djurbaserade jordbrukarstöd för sina nötkreatur kan dessutom underlåtenhet att iaktta bestämmelserna medföra minskningar i jordbruksstöden.

Tillsynen över jordbruksstöden utförs av NTM-centralernas inspektörer (djurstöd) samt regionförvaltningsverkens länsveterinärer (livsmedlens spårbarhet). Tillsynen av de olika stödsystemen och påföljderna i anslutning till dem beskrivs i ansökningsanvisningarna och tillsynsanvisningarna för respektive stödsystem.

Bilaga 1 Koder som används i anmälningar till nötkreatursregistret

KÖN	
0	tjur
1	ko

ANVÄNDNING	
1	mjölkproduktion
2	diko
3	köttproduktion
4	förädling
5	försöksdjur
99	annat

RAS		
1	Ayrshire	ay
3	Holstein	hol
5	Brown Swiss	bs
8	Hereford	hf
9	Charolais	ch
11	Aberdeen Angus	ab
12	Limousin	li
13	Simmental	si
14	Piemontese	pi
15	Highland Cattle	hc
16	Blonde d'Aquitaine	ba
17	Jersey	je
18	Dexter	de
19	Galloway	ga
21	Västfinsk boskap	lisk
22	Östfinsk boskap	isk
23	Nordfinsk boskap	psk
25	Texas Longhorn	lh
26	Belgian Blue	bb
27	Guernsey	gu
28	Montbéliard	mo
30	Bison (amerikansk)	bi
32	Vattenbuffel	bu
33	Wagyu	wa
43	Normande	no
44	Dutch Belted	dl
99	annan ras	annat

ORSAKER TILL ATT DJURET LÄMNATS OREGISTRERAT	
21	kastat under 7 mån
22	kastat över 7 mån
23	dödfödd
24	dog före registreringen (7 dygn)
25	slaktad före registreringen
26	avlivad före registreringen

UTMÖNSTRINGSSÄTT	
1	försäljning för slakt
2	sålt för vidare uppfödning
3	slakt på gården
4	avled
5	försvunnit
6	export
8	avlivad

BORTSKAFFNINGSSÄTT	
0	begravning
1	förbränning
2	kadaver
3	bearbetningsanläggning
4	kadaverinsamling

ANKOMSTSÄTT	
1	födelse
2	köp
3	import
7	överföring